

JATTEISMENS SKAPARE. Det var sex år sedan den välkände Luleåkonstnären Jan-Anders Eriksson ställde ut på stadens dåvarande konsthall. Nu intar han för första gången den nuvarande i en gemensam utställning tillsammans med Arne Persson.

Foto: EIJA DUNDER

JAN-ANDERS ERIKSSON OCH ARNE PERSSON STÄLLER UT SVENSKA LANDSKAP

Med naturen som källa för reflektioner

Konstnären Jan-Anders Eriksson skapade en gång en dikt av orsnamn som Baktaive, Kurrokvejk, Deppis, Gråträsk, Ljusträsk. Hans kollega Arne Persson skulle kunna göra detsamma av namn som Aggunnaryd, Elmtaryd, Möckelsnäs.

I Möckelsnäs, inte långt från Älmhult i Småland och bara ett stenkast från sjön Möckeln, bor Arne Persson. Nu ställer han ut tillsammans med Jan-Anders Eriksson på Konsthallen i Luleå. *Svenska Landskap* heter deras gemensamma utställning som tidigare visats på Smålands konstarkiv i Värnamo.

Idagens konstvärld väcker ett ord som "landskap" många associationer och landskapsmåleriet är förmodligen inte längre det man kommer att tänka på allra först. På Konsthallen i Luleå leker man med ordet och betydelsen genom att samtidigt öppna två andra "landskapsutställningar" – *Fasit*, där 32 konstnärer i gruppen FiberArtSweden ger sig i kast med ett kontorslandskap, och *Landscapes* där konstnärskonstnären Diagram från Stockholm byggt små scenier av situationer i befolkade landskap.

Gemensamt manifest

Men Jan-Anders Eriksson och Arne Persson, de ägnar sig åt landskapsmåleri och i ett gemensamt formulerat manifest slår de fast att de både har ett genuint intresse för de landskap de bor och verkar i och en närmast tjurig tilltro till måleriet.

– Både landskapet och måleriet är en outtömlig källa, man blir aldrig färdig, hoppas alltid att man ska bli bättre. Att man ska lära känna sig själv lite mer,

det påverkar bilderna, säger Arne Persson.

Från sitt köksfönster hemma i Småland ser han ut över sjön Möckeln. I vinterns tystnad hör han korporna klonka i skogen, under vårens yra kan fågelkonserterna emellanåt bli väl så högljudda. När stormen Gudrun svept med sig granskogen och lämnat efter sig ett krigslandskap fick ljuset en nyans av koppar. Barrskogarna är borta, men lövskogen står hög och fin.

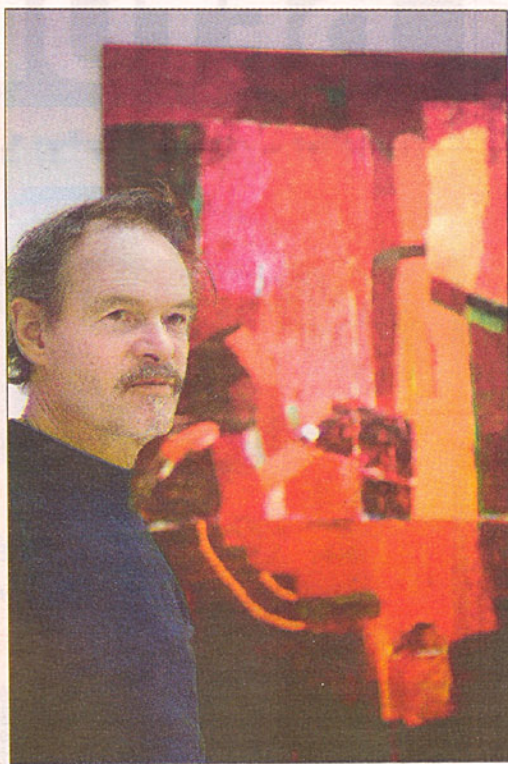
– Från allt det där hämtar jag inspiration. Jag kan inte svara på frågan varför jag håller på med just det här eller med måleri överhuvudtaget. En bättre fråga är väl snarare vad som skulle hända om jag inte gjorde det, säger Arne Persson.

Numera målar han på fynd från Ikeas stora varuhus i närheten, bordskivor och skåpdörrar visade sig vara utmärkte underlag för ett måleri som kräver både spackelspade och hårdhänt bearbetning av färger.

– Måleri är förhållandet mellan färger och jag sysslar inte direkt med något gråmåleri. Jag vill gå upp i färg, balansera den, brottas med den. Mina bilder uppfattas inte som naturalistiska, ändå är mitt måleri naturalistiskt i den meningen att jag alltid utgår från något konkret, säger Arne Persson, och pekar på de ljusa linjer som ofta finns i hans bilder.

– Det där är utsikten från mitt köksfönster. Det är Möckeln.

Vid det här laget har Arne Persson ställt ut sina bilder över nästan hela landet. Luleå är den nordligaste utposten för hans del, på Konstens hus har han deltagit i två utställningar tidigare. Jan-Anders Eriksson träffade han hos deras gemensamma gallerist i

SMÅLÄNSKT LANDSKAP. För tredje gången ställer konstnären Arne Persson ut i Luleå. Han hämtar inspiration från naturen kring sjön Möckeln där han bor i ett landskap som helt förändrats efter stormen Gudrun.

Foto: EIJA DUNDER

överlåter jag åt andra. Men mina bilder väcker känslor – när Estonia sjönk talade människor om att de såg katastrofen i mina bilder. Nu ser man klimathot och växthuseffekter. Men själv tänker jag inte så, jag målar inte apropå någon speciell händelse, men jag lever ju så det är klart att jag påver-

Malmö. De upptäckte att de var samma typer, delade många tankar kring konsten och livet.

– Arne paddlar kajak medan jag paddlar kanot. Dessutom är vi lantisar båda två, säger Jan-Anders Eriksson.

Bildkonstens barockpoet

Hållningen må vara lika, men i själva uttrycket skiljer de sig mycket åt, även om där också finns likheter. Inte minst i bådas förhållande till färger.

Jan-Anders Eriksson, kallad Jatte, har genom sin långa karriär jämförts med många – på hans hemsida finns en lång lista. Men närmast kommer nog författaren Torbjörn Säfve som en gång beskrev Jan-Anders Eriksson som en bildkonstens barockpoet, som egensinnigt hävdar sin egen plats i ismernas virvlar, och som på vägen skapat en helt egen – Jatteismen.

I hans landskap finns en skönhet och ibland också en naturalistisk exakthet, för att inte tala om humor. Men alltid finns där något som ligger och skaver – kanske ett hot, avvaktande, det står inte riktigt rätt till.

– Jag vet ju ofta inte själv riktigt vad det är jag målar och tolkningarna

kas av min samtid, säger Jan-Anders Eriksson.

– Jag ser ju också saker i mina egna bilder. Kan till exempel upptäcka att här har jag målat vägen jag går på med hunden varje dag.

Som landskapsmålare kan Eriksson och Persson emellanåt känna sig som skuggfigurer i en konstvärld där alla vill vara moderna, unga och uppkopplade till de rätta nätverken.

– Landskapet finns alltid, liksom måleriet. Att landskapsmåleriet ibland hamnar i slagskugga bakom ett konceptuellt berg av samtidskonst behöver inte heller vara negativt, det är en tung genre som inte alltid kan ligga framme och stöta för jämnan. Men det är klart att vi är förbannade ibland, inte minst över konstvärldens trendkänslighet.

– Man kan ju också fundera över om inte uttrycket "landskapsmåleri" är en fyrkantig benämning på konst som belyser konflikten mellan vår aggressiva civilisation och naturen som källa för reflekterande konst. Det handlar ju om konst som föds ur vårt förhållande till naturen. Just nu är det en viktig samtidsfråga, kanske den viktigaste.

Marianne Söderberg